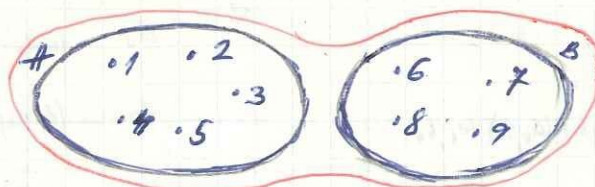

470. Нека је $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ и $B = \{6, 7, 8, 9\}$. Прикажи Веновим дијаграмима уједињење и пресек скупова A и B . Одреди број елемената скупова A и B и $A \cup B$.

$$A \cap B = \emptyset$$

$A \cup B$

Слика 237

$$A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$$

број елемената скупа A је $n(A) = 5$

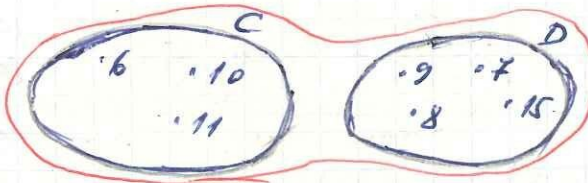
број елемената скупа B је $n(B) = 4$

број елемената уједињења скупова A и B је $n(A \cup B) = 9$.

$$n(A) + n(B) = 5 + 4 = 9$$

$$n(A) + n(B) = n(A \cup B), \quad A \cap B = \emptyset$$

471. Нека је $C = \{6, 10, 11\}$ и $D = \{9, 15, 7, 8, 17\}$. Прикажи Веновим дијаграмима уједињење и пресек скупова C и D . Одреди број елемената скупова C , D и $C \cup D$.

$C \cup D$

Слика 238

$$C \cap D = \emptyset$$

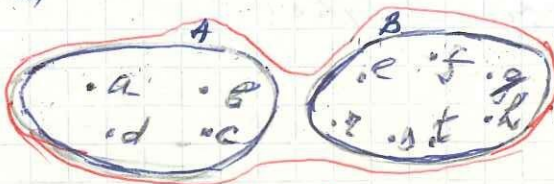
$$C \cup D = \{6, 10, 11, 9, 15, 8, 17\}$$

$$n(C) = 3, \quad n(D) = 5, \quad n(C \cup D) = 8$$

Значи, како је $n(C) + n(D) = 3 + 5 = 8$, тако је $n(C) + n(D) = n(C \cup D)$, како је $C \cap D = \emptyset$.

472. Нека је $A = \{a, b, c, d\}$ и $B = \{e, f, g, h, i, j, k\}$. Прикажи Веновим дијаграмима скупова A , B и $A \cup B$. Одреди $n(A)$, $n(B)$ и $n(A \cup B)$.

$$A \cap B = \emptyset$$

$A \cup B$

Слика 239

$$n(A) = 4, \quad n(B) = 7 \text{ и } n(A \cup B) = 11$$

$$n(A) + n(B) = 7 + 4 = 11$$

Уопште, видимо да се скупови састављају у унију, а одговарајући бројеви сабирају.

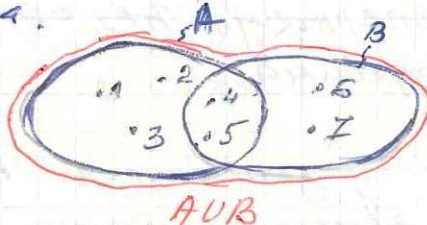
Број уније је само тада једнак збиру бројева скупова, од којих је унија састављена, када су скупови немају заједничких елемената, тј. само ако је њихов збир празан скуп. Наиме, ако је $A \cap B = \emptyset$, онда је $n(A) + n(B) = n(A \cup B)$.

473. Нека је $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ и $B = \{4, 5, 6, 7\}$. Прикажи Веновим дијаграмима скупове A, B и $A \cup B$, $n(A \cap B)$ и $n(A)$, $n(B)$ и $n(A \cup B)$.

Подносећи се да би се скупови приказали Веновим дијаграмима, треба прво да одредим да ли су скупови дисјунктни (развојени) и/или имају заједничких елемената или их имају (види 115 зр).

У овом примеру $A \cap B = \{4, 5\}$ та скупови нису дисјунктни (развојени). После тога приказати одговарајуће Венове дијаграме.

$$A \cap B = \{4, 5\}$$

$A \cup B$

Слика 240

$$A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}; \quad n(A) = 5, \quad n(B) = 4, \quad n(A \cup B) = 7,$$

$$n(A \cap B) = 2.$$

$$n(A) + n(B) = 5 + 4 \neq 7$$

Уопште, ако је $A = \{a, b, c, d, e, f, g\}$ и $B = \{e, f, g, h, i, k, l\}$
 $A \cup B = \{a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l\}$ и $n(A \cap B) = \{e, f, g\}$.
 $n(A) = 7, \quad n(B) = 6, \quad n(A \cap B) = 3, \quad n(A \cup B) = 10.$
 $n(A) + n(B) = 7 + 6 \neq 10.$

Можемо, да број уније није једнак збиру бројева скупова од којих је она састављена. Зашто?

Зато што скупови A и B имају заједничке елементе, тј. пресек датих скупова није празан. Зашто је:

$$n(A) + n(B) = n(A \cup B) - n(A \cap B) = (7 + 6) - 3 =$$

$$= 10 - 3 = 7.$$

474. Уочавају у задацима 470, 471 и 472 да:

Број елемената је тада, и само тада, једнак збиру бројева скупова, ~~на~~ којима је примењена унија, кад су скупи дисјунктни (када немају заједничких елемената, ~~који~~;

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) \text{ кад је } A \cap B = \emptyset.$$

На пример:

$$A = \{a, b, c, d\}, B = \{u, v, w\}, \text{ па је } n(A) + n(B) = 4 + 3 = 7,$$

$$n(A \cup B) = n(\{a, b, c, d, u, v, w\}) = 7, \text{ где је } A \cap B = \emptyset$$

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) = 4 + 3 = 7.$$

Уопште: Ако је $n(A) = a$, $n(B) = b$, онда је
 $n(A \cup B) = n(A) + n(B) = a + b.$

Треба се подсетити да $4+3$ се зове означавање сабирање, ~~које~~ ^{та} сабирање 4 и 3 треба примењивати операцију повећања за 3 (додати 3).

А $4+3=7$ означава да је извршено сабирање бројева 4 и 3, тј. на сабирање 4 примењен је оператор повећања за 3 и добијено ново сабирање је 7.

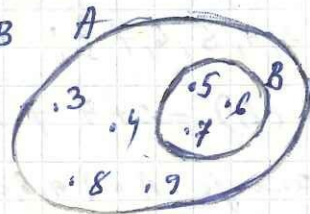
Треба уочити да је:

Унија операција ~~на~~ скуповама, а сабирање операција ~~на~~ бројевима.

475. Нека су дати скупови $A = \{3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$ и $B = \{5, 6, 7\}$. Применимо Веиови дијаграму скупова $A \cap B$, $A \setminus B$ и одредимо $n(A)$, $n(B)$ и $n(A \setminus B)$.

$$A \cap B = \{5, 6, 7\} = B$$

значи $B \subset A$.

Слика 241

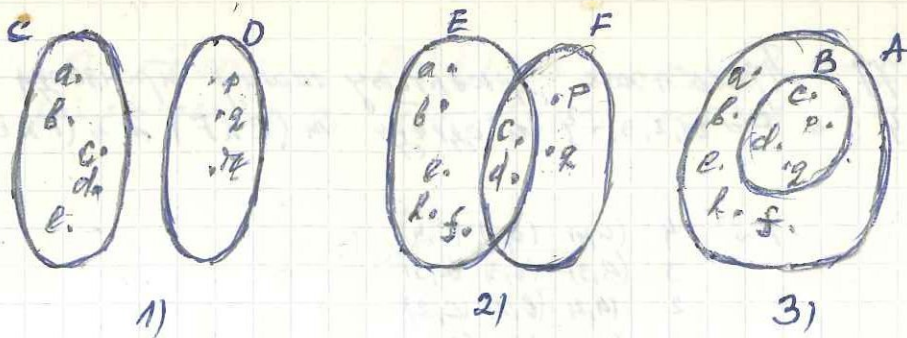
$$A = \{3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}, B = \{5, 6, 7\}, A \cap B = \{5, 6, 7\} = B, B \subset A.$$

$$A \setminus B = \{3, 4, 8, 9\}, n(A) = 7, n(B) = 3, n(A \setminus B) = 4.$$

$$n(A) - n(B) = 7 - 3 = 4, \text{ односно је } n(A) - n(B) = n(A \setminus B).$$

476. На слици 242 одреди $C \cap D$, $E \cap F$ и $A \cap B$.
 Одреди $n(C)$, $n(E)$, $n(F)$, $n(A)$, $n(B)$

1) $C = \{a, b, c, d, e\}$, $D = \{p, q, r\}$, $C \cap D = \{a, b, c, d, e\} = C$

$n(C) = 5$, $n(D) = 3$, $n(C \cap D) = 5$, $n(C) - n(D) = 5 - 3 = 2$.

Одатле следује: $n(C) - n(D) = n(C \cap D)$, како је $C \cap D = \emptyset$

2) $E = \{a, b, c, d, e, h, s\}$, $F = \{c, d, p, q, r\}$, $E \cap F = \{c, d, h, s\}$,

$n(E) = 7$, $n(F) = 4$, $n(E \cap F) = 5$, $n(E) - n(F) = 7 - 4 = 3$, одатле
следе $n(E) - n(F) \neq n(E \cap F)$, како $E \cap F \neq \emptyset$ али $F \not\subset E$.

3) $A = \{a, b, c, d, e, h, p, q, r\}$, $B = \{c, d, p, q, r\}$.

$A \cap B = \{c, d, p, q, r\} = B$, тј. $B \subset A$.

$A \cap B = \{a, b, c, d, e, h, s\}$

$n(A) = 9$, $n(B) = 4$, $n(A \cap B) = 5$

$n(A) - n(B) = n(A \cap B)$, како је $B \subset A$.

Уопште:

Да разлика два скупа је скуп, само ако је $B \subset A$,
онда је $n(A) - n(B) = n(A \cap B)$ и да се разлика два броја
израчунава одузимањем.

То је случај 3) овој задатку, као и претходни
задаток (475).

Ако је $B \subset A$ онда је $A \cap B$ допунски скуп скупа B у A ,
тј. $B \cup (A \cap B) = A$.

Ишта важи и за слику 242.3)?

$A \cap (A \cap B) = \{a, b, c, d, e, h, p, q, r\} \cap \{a, b, c, d, e, h, s\} =$
 $= \{c, d, p, q, r\} = B$, тј. $A \cap (A \cap B) = B$.

$n(A \cap (A \cap B)) = n(A) - n(A \cap B) = 9 - 5 = 4 = n(B)$.

Из овога следује да је одузимање обрнутог (инверзног)
операција садржања.

Према томе $15 + n = 62$ означава n и $62 - 15 = 47$
и обрнуто.

477. Прикажи Декартову шему производа скупова $E = \{a, b, c\}$ и $F = \{1, 2, 3, 4\}$ и одреди $n(E \times F)$ и $n(F \times E)$.

$$F \sim \begin{array}{c|ccc} & 4 & (a, 4) & (b, 4) & (c, 4) \\ \hline 3 & (a, 3) & (b, 3) & (c, 3) \\ 2 & (a, 2) & (b, 2) & (c, 2) \\ 1 & (a, 1) & (b, 1) & (c, 1) \\ \hline & a & b & c \end{array} \sim E$$

Слика 243

$E = \{a, b, c\}$ и $n(E) = 3$, $F = \{1, 2, 3, 4\}$ и $n(F) = 4$.

Декартова шема: 4 реда по 3 елемента (пара) ... $3 + 3 + 3 + 3$,
 $n(E \times F) = n(\{a, b, c\}) \cdot n(\{1, 2, 3, 4\}) = 3 + 3 + 3 + 3 = 3 \cdot 4$,
 Или $n(E \times F) = n(E) \cdot n(F) = 3 \cdot 4$.

Декартова шема: 3 ступца по 4 пара (елемента) ... $4 + 4 + 4$.

$n(F \times E) = n(\{1, 2, 3, 4\}) \cdot n(\{a, b, c\}) = 4 + 4 + 4 = 4 \cdot 3$,
 Или $n(F \times E) = n(F) \cdot n(E) = 4 \cdot 3$.

478. Прикажи Декартову шему производа скупова $A = \{a, b, c, d, e\}$ и $B = \{x, y, z\}$. Одреди $n(A \times B)$ и $n(B \times A)$.

479. На слици 236 задати су прикази шема Декартове шеме $A \times B$ и $B \times A$. Показано је да је $A \times B \neq B \times A$. Покажи да је $n(A \times B) = n(B \times A)$.

$A = \{a_1, a_2, a_3, a_4, a_5\}$ и $B = \{b_1, b_2, b_3, b_4\}$, $n(A) = 5$ и $n(B) = 4$,

Са Декартове шеме $A \times B$ је: 4 реда по 5 елемената (пара) је $5 + 5 + 5 + 5 = 5 \cdot 4$.

Зато је $n(A \times B) = n(\{a_1, a_2, a_3, a_4, a_5\}) \cdot n(\{b_1, b_2, b_3, b_4\}) = 5 + 5 + 5 + 5 = 5 \cdot 4$
 или $n(A \times B) = n(A) \cdot n(B) = 5 \cdot 4 = 5 + 5 + 5 + 5$.

Са Декартове шеме $B \times A$ је: 5 редова по 4 елемента (пара) је $4 + 4 + 4 + 4 + 4 = 4 \cdot 5$.

Зато је $n(B \times A) = n(\{b_1, b_2, b_3, b_4\}) \cdot n(\{a_1, a_2, a_3, a_4, a_5\}) = 4 + 4 + 4 + 4 + 4 = 4 \cdot 5$.

Или $n(B \times A) = n(B) \cdot n(A) = 4 \cdot 5 = 4 + 4 + 4 + 4 + 4$.

Дакле, $n(A \times B) = n(B \times A)$

Јер је $5 \cdot 4 = 4 \cdot 5$

Или као збир једнаких садржаја $5 + 5 + 5 + 5 = 4 + 4 + 4 + 4 + 4$.